

Saioa Aginako
Psikoterapeuta

Intuizioa saiatzen

Urte berri bati eman diogu ongi etorria. Gure kulturan Jesus jaio zen egunetik zenbatzen ditugu urteak egutegian, eta gertakari hartatik 2.016

urte pasa dira jada. Hala ere, gizakia-
ren azterna munduan askoz ere lehena-
gotik ageri da; baita, gizakia-
rekin batera, inguratzen gaituzten tramankulu,
aurkikuntza eta asmakizun ezberdine-
na ere. Gizarteek garapen eta bilakaera
handia izan dute; bizitza ez da sortu ze-
neko garai hartan bezalakoa. Aldaketa
asko pentsamendua garatzearen ondo-
rioz etorri dira, eta horrek garunaren bi-
lakaera bera ere suposatu du. Esperien-
tziak ekarritako ezagutza eta gizakiaren
jakiteko grina batuta, pentsamendua-
ren bilakaera heldu zen. Geroztik, giza-
kiaren ezaugarria izan da pentsatzeko
gaitasuna, animaliengandik ezberdin-
tzen gaituen ezaugarrietako bat, gaur
egungo gizarteetan aintzat hartutakoa.

XVII. mendean filosofia zientziazatik
banandu zen eta gaur egungo “zientzia”
kontzeptua jaio zen, gertakari objektibo
eta behagarrietatik abiatuta sortzen
den ezagutza arrazionala, egia bakartzat
kontsideratzen dena. Horretarako me-
todo zientifikoaz baliatuta, arazoa gain-
ditzeko hipotesi bat eraikitzen dugu eta
hipotesi hori egiaztatzen saiatzen gara
abanikoan agertzen diren aukera guz-
tiak aztertuz. Argi dago bide hori, eza-
gutza lortzeko eraginkorra izan arren,
ez dela erabakiak hartzeko biderik labur
eta samurrena, gehienetan urteetako
saiaakerak behar baititu; gure espezieak,
ordea, badu eguneroko bizitzan zenbait
aukeraren artean arrakastarekin emai-
tza egokia topatzeko erabiltzen duen bi-
de inkontzientea ere, intuizioa alegia.

**Intuizioa erabiltzen dugunean, garu-
nak jatorri ezezagunetik datorren
ideia bat oparituko baligu bezala sen-
titzen dugu.** Pentsamenduak lur azpi-
tik egiten duen lana da intuizioa, inkon-
tzienteki prozesatzen dugun
informazioa, alegia. Intuizioa emozioe-
kin erlazionatzen dugu; hori dela eta,
ideia pentsatu beharrean sentitu dugun
sentsazioa daukagu. “Intuizio” hitzak
berak ere etimologikoki esanahia bar-

neratuta dakarkigu latinetik: *intueri*,
“barnera begiratu”. Pentsamendu logi-
ko-arrazionalak, ordea, esan bezala,
denbora luzeagoa eskatzen du, azterke-
tetarako egiten duguna adibidez, ikas-
tea.

Gerd Gigerenzer arrisku eta erabaki
hartze prozesuetan psikologo adituak,
intuizioari buruzko ikerketak gauzatu
ditu azkeneko urteetan emaitza bene-
tan interesgarri eta esanguratsuak
emanez. Bere aburuz, intuizioa aukera
arrazionala erabiltzen duten eredu eta
zenbait programa estatistiko baino ho-
beagoa izan daiteke. Aurrera eram-
dako ikerketetan erakutsi dute giza-
kiok zenbait erabaki hartzeko eskura
daukagun informazioaren zati bat alde
batera uzten dugula, ez dugula infor-
mazio guztia erabiltzen, laborategie-
tan egiten dugun bezala. Bestela, naha-
siegia izango litzake erabakia
hartzearen erronka. Horrekin ez du
esan nahi aintzakotzat hartzen ez du-
gun informazioa ez dugula ezagutzen,
baizik eta ez dugula kontzientziara
ekartzen eta horrela erabakia hartzera

eramaten gaituen bidea, aipatu lez, la-
burragoa bihurtzen da.

**Beraz, intuizioa zentzumenen espe-
rientziak emandako jakituria da, eta
hori baztertu ezin dugun faktua da.**

Pertsonok ez gara metalezko makinak,
gure inguruak ematen digun informa-
zioa barneratzen dugu eta bertatik
ikasten joaten gara, bizirik manten-
tzen laguntzen gaituen jakituria bar-
neratuz, gure bizitza aurrera doan hei-
nean; egunez egun, urtez urte.
“Intuizioa” izena ematen diogun hori,
esperientziek gure gorputzean eta
pentsamenduan utzitako aztarnak di-
ra; ezagutza horiek pentsamendu arra-
zionalari ezberdin zaion bidea hartzen
dute eta gehien behar ditugunean ate-
ratzen dira. Pentsamendu logikoa tre-
batu daitekeen bezala, intuizioarekin
ere berdina egin daiteke. Horretarako,
ordea, gure inguruan arreta jarri be-
harko dugu eta bost zentzumenekin
mundua behatu, ukitu, dastatu, pen-
tsatu, kontzienteki; gerora, inkon-
tzienteki, uzta jaso dezagun. •

Gehien behar dugunean gidatzen gaitu intuizioak.

THINKSTOCK